



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ПЕТЪР ЧОБАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

Относно: Предложение за законодателна промяна в Закона за данъците върху доходите на физическите лица

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЧОБАНОВ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

Обръщам се към Вас с предложение за законодателна промяна в разпоредбите на чл. 22в и чл. 22г от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за въвеждане на несеквестрируемост на сумите, които работодателите възстановяват на работници и служители, ползвали данъчни облекчения за деца или за деца с увреждания.

В доклада си за 2021 г. отбелязах този проблем, за който бях сезирана от граждани и който няма изрична законодателна регламентация.

При налагането на запор върху банкови сметки и други вземания на длъжника е предвидено, с оглед необходимостта от средства за покриване на належащи нужди на длъжника, някои негови вземания да са изцяло несеквестрируеми /например детски добавки, социални помощи, обезщетения за безработица, майчинство и др./, а други, като доходите от труд и пенсия, да са частично секвестрируеми. Извън законово определените като несеквестрируеми средства на длъжника, другите негови вземания могат да се удържат за удовлетворяване на кредитора.

Чл. 444, т. 8 от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/ предвижда, че изпълнението не може да бъде насочено върху следните вещи на длъжника - физическо лице: предвидените в друг закон вещи и вземания като неподлежащи на принудително изпълнение. Такива разпоредби има съответно в Кодекса за социално осигуряване, Закона за хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца и др. Няма обаче изрично регламентиране като несеквестрируеми на сумите, които работодателят възстановява при ползване на данъчно облекчение за дете или за дете с увреждания и това поражда разнопосочна практика от страна на съдебните изпълнители при превеждането на сумата по запорирана банкова сметка на родителя.

Данъчното облекчение е нормативно предвидена възможност в полза на съответното лице да намали данъчните си задължения, ако отговаря на определените в закона условия. Действително, в случая не става въпрос за социални помощи или обезщетения, но се касае за мярка, която има силно изразен социален характер. Предвидените в разпоредбите на чл. 22в и 22г данъчни облекчения са за работещите

родители на деца и родители на деца с увреждания. Това е мярка за реална подкрепа на семействата, които отглеждат децата си и същевременно са в трудови или служебни правоотношения и плащат данъци и социални осигуровки. Насочеността на мярката е срещу демографската криза, като според мотивите на законодателя при приемането на тези разпоредби, целта е обръщане на модела - от стимулиране чрез социални помощи към стимулиране чрез данъчни преференции.

Към момента на практика подкрепата на държавата за работещите родители се удържа от съдебните изпълнители, доколкото няма изрична разпоредба указваща несеквестрируемост на тези средства. Вместо сумите да подпомогнат семейния бюджет и да бъдат разходени за нуждите на децата и особено на децата с увреждания, те отиват за погасяване на дългове на родителите, когато имат наложен запов.

С оглед на това, предложението ми е в Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица в §1 да се добави нова т. 2 със следния текст:

„ 2. Създава се нова ал. 10, както следва:

(10) Върху възстановените суми не могат да се правят удръжки.“

В § 2 също да се добави нова т. 2 със следния текст:

„ 2. Създава се нова ал. 9, както следва:

(9) Върху възстановените суми не могат да се правят удръжки.“

Считам, че с внасянето и гласуването на това законодателно предложение ще се осигури реална подкрепа за отглеждането на деца и деца с увреждания от родители в трудово или служебно правоотношение и насочеността на средствата ще е именно за покриване нуждите на децата, а не на задължения на родителите им

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ